

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kemikalielagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att bestämmelserna i kemikalielagen ändras så att de specificerade namnen på farliga ämnen (skadliga och irriterande ämnen) som skall framgå av märkningen av och skyddsinformationsbladen för kemikalier skall kunna anses vara afärshemligheter och anges med generiska namn enligt gällande EG-direktiv om saken. Genom propositionen ändras de ifrågavarande

de författningarna i kemikalielagen så att de svarar mot den nya grundlagen och lagstiftningen om offentlighet i myndigheternas verksamhet så att de nya EG-rättsakterna som gäller detta kan genomföras genom förordning av ministeriet.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Med stöd av kemikalielagstiftningen kan de detaljerade benämningarna på skadliga ämnen (Xn) som skall framgå av märkningen av och skyddsinformationsbladen för kemikalier anses vara affärshemligheter och ämnena anges med generiska namn. Kravet grundar sig på rådets direktiv 88/379/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat (beredningsdirektivet). På nationell nivå har bestämmelser om dessa frågor med stöd av kemikalielagen tagits in i social- och hälsovårdsministeriets beslut om grunderna för klassificering samt märkning av kemikalier (979/1997), arbetsministeriets beslut om skyddsinformationsblad (779/1993) och social- och hälsovårdsministeriets beslut om lämnande av uppgifter om kemikalier som orsakar fara (377/1998).

12 § 2 mom. i den nya grundlagen samt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) förutsätter att gällande författningar om affärshemligheter grundar sig på en författning på lagnivå.

Genom det nya direktivet om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat (1999/45/EG) (det nya beredningsdirektivet) utvidgas dessutom bestämmelserna om vilka ämnen som med bibehållande av affärshemligheten kan anges med generiska namn vid märkningen av och i skyddsinformationsbladen för kemikalier till att omfatta även irriterande ämnen (Xi). Direktivet skall genomföras på nationell nivå före den 30 juli 2002.

2. Föreslagna ändringar

Det föreslås att det i kemikalielagens (744/1989) 59 a § (krav på skydd för affärs- och yrkeshemligheter) tas in en hänvisning till verksamhetsidkare enligt lagens 17 § som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande.

Verksamhetsidkaren är ansvarig för märkningen av och utarbetandet av skyddsinformationsblad för kemikalier.

Det föreslås dessutom att en ny 59 d § (användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn) skall tas in i lagen. I den nya paragrafen föreskrivs om användningen av generiska namn i märkningen av och skyddsinformationsbladen för kemikalier. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdar genom förordning mera detaljerade föreskrifter om saken i enlighet med det nya beredningsdirektivet. Även bestämmelser om principerna för generiska namn skall fortfarande utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet i enlighet med det direktiv som tar upp denna fråga. Förordningarna på ministerienivå avses bli ändrade enligt det nya beredningsdirektivet före sommaren 2001.

Genom ändringarna strävar man efter att bringa den del av kemikalielagens bestämmelser om märkning av och skyddsinformationsblad för kemikalier som gäller affärshemligheter i överensstämmelse med 12 § 2 mom. i den nya grundlagen samt lagstiftningen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. EG-lagstiftningen genomförs inte nationellt genom lagändringen, utan den gör det möjligt att på nationell nivå genom förordning av ministeriet genomföra det nya beredningsdirektivets bestämmelser om användningen av generiska namn på irriterande och skadliga ämnen.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inte några ekonomiska verkningar eller verkningar i fråga om miljö.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I beredningen av propositionen har kemikaliedelegationen deltagit som stödgrupp. Utlåtande om propositionen har begärts av justitieministeriet och de ministerier som svarar för kontrollen av kemikalier, centrala äm-

betsverk samt industri- och handelsorganisationer. Dessa utlåtanden har beaktats i propositionen.

5. Närmare bestämmelser

De författningar på ministerienivå som ansluter sig till ärendet bereds under våren 2001 som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. De närmare bestämmelserna kommer att utgöra en del av genomförandet av det nya beredningsdirektivet på nationell nivå. Direktiven gällande dessa frågor

har antagits med stöd av artikel 95 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen; rättsakterna utgör med andra ord en del av den lagstiftning som syftar till att harmonisera den inre marknaden i tekniskt avseende och som genomförs på samma sätt i alla medlemsländer.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den blivit godkänd och stadfäst.

Lagförslag

Lag

om ändring av kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kemikalielagen av den 14 augusti 1989 (744/1989) 59 a §, sådan den lyder i lag
1198/1999, samt
fogas till lagen en ny 59 d § som följer:

59 a §

Krav på skydd för affärs- och yrkeshemligheter

En anmälare enligt 5 kap., den som ansöker om förhandsgodkännande eller registrering enligt 6 kap. samt en i 17 § avsedd verksamhetsidkare som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande skall särskilt nämna de uppgifter som han betraktar som affärs- eller yrkeshemligheter och som han yrkar att skall hållas hemliga för andra än de myndigheter som deltar i behandlingen av ansökan eller anmälan. Den som framställer yrkandet skall motivera detta.

Om en anmälare som avses i 5 kap., en tillverkare eller en importör eller en i 17 § avsedd verksamhetsidkare som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande själv offentliggör uppgifter som tidigare varit sekretessbelagda, skall social- och hälsovårdens produkttill-

synscentral underrättas om detta. En sökande eller anmälare som avses i 6 kap. skall göra motsvarande anmälan till den behöriga myndigheten.

59 d §

Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn

De exakta kemiska namn på farliga ämnen som krävs vid märkning av och i skyddsinformationsbladen för kemikalier kan anges som generiska namn. Detaljerade bestämmelser om anmälan av namnen och förfarandet i samband med dem utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Utan hinder av vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan de exakta kemiska namnen hållas hemliga om verksamhetsidkaren så kräver.

Denna lag träder i kraft den 20

Helsingfors den 27 april 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Osmo Soininvaara*

Lag

om ändring av kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kemikalielagen av den 14 augusti 1989 (744/1989) 59 a §, sådan den lyder i lag 1198/1999, samt
fogas till lagen en ny 59 d § som följer:

Gällande lydelse

59 a §

Krav på skydd för affärs- och yrkeshemligheter

En anmälare enligt 5 kap. och den som ansöker om godkännande eller registrering enligt 6 kap. skall särskilt nämna de uppgifter som han betraktar som affärs- eller yrkeshemligheter och som han yrkar att skall hållas hemliga för andra än de myndigheter som deltar i behandlingen av ansökan eller anmälan. Den som framställer yrkandet skall motivera detta.

Om en anmälare som avses i 5 kap. eller en tillverkare eller en importör själv offentliggör uppgifter som tidigare varit sekretessbelagda, skall Social- och hälsovårdens produkttillsynscentral underrättas om detta. En sökande som avses i 6 kap. skall göra motsvarande anmälan till den behöriga myndigheten.

Föreslagen lydelse

59 a §

Krav på skydd för affärs- och yrkeshemligheter

En anmälare enligt 5 kap., den som ansöker om förhandsgodkännande eller registrering enligt 6 kap. *samt en i 17 § avsedd verksamhetsidkare som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande* skall särskilt nämna de uppgifter som han betraktar som affärs- eller yrkeshemligheter och som han yrkar att skall hållas hemliga för andra än de myndigheter som deltar i behandlingen av ansökan eller anmälan. Den som framställer yrkandet skall motivera detta.

Om en anmälare som avses i 5 kap., en tillverkare eller en importör *eller en i 17 § avsedd verksamhetsidkare som svarar för att en kemikalie introduceras på marknaden eller överläts för ibruktagande* själv offentliggör uppgifter som tidigare varit sekretessbelagda, skall social- och hälsovårdens produkttillsynscentral underrättas om detta. En sökande eller anmälare som avses i 6 kap. skall göra motsvarande anmälan till den behöriga myndigheten.

59 d §

Användning av generiskt namn på en kemikalie och hemlighållande av exakta namn

De exakta kemiska namn på farliga ämnen som krävs vid märkning av och i skyddsinformationsbladen för kemikalier kan anges som generiska namn. Detaljerade bestämmelser om anmälan av namnen och förfarandet i samband med dem utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Utan hinder av vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) kan de exakta kemiska namnen hållas hemliga om verksamhetsidkaren så kräver.

Denna lag träder i kraft den 20